

نام و نام خانوادگی :	سؤالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۳ صفحه	ساعت شروع: ۸ صبح
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	رشته: ریاضی - تجربی

دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **نوبت شهریور** ماه سال ۱۳۹۴

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نام
(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)		
۱	معنی ایيات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
۲	نمی‌دانم چرا مدام توی چشم‌مان بودند.	۰/۲۵
۳	این مرد بزرگ، قلم در نهاد.	۰/۲۵
۴	زه آبِ دیدگان بگشاد.	۰/۲۵
۵	اسلام، نوروز را جلای بیشتر داد.	۰/۱۵
۶	شکسته شد آن تیغ های گران	۰/۱۵
۷	تصمیم گرفت با راهبی رای زند.	۰/۱۵
۸	تو از حوالی اقلیم هر کجا آباد	۰/۷۵
۹	گر نبندی زین سخن تو حلق را آتشی آید بسوزد خلق را	۰/۷۵
۱۰	ابليس را چون در دل آدم بار ندادند و دستِ رد به رویش باز نهادند، مردود همه جهان گشت.	۱
۱۱	درختان را قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را کلاهِ شکوفه بر سر نهاده.	۱
	نوزده گره‌گشایی هوا می‌فرستمت	
(ب) معنی واژگان (۲ نمره)		
۱۲	معنی واژگان مشخص شده را در ایيات و عبارات زیر بنویسید.	۰/۲۵
۱۳	به امر <u>مطاع</u> اعلیٰ حضرت گردن نمی‌گذاره.	۰/۲۵
۱۴	موضوع، <u>مستلزم</u> اندیشه است.	۰/۲۵
۱۵	پا در رکاب <u>راهوار</u> خویش دارند	۰/۲۵
۱۶	زمان <u>فره</u> جوانی را می‌پژمرد	۰/۲۵
۱۷	بی تو اگر سرخ بود از اثر <u>غازه</u> شود	۰/۲۵
۱۸	با تنها <u>این کوه</u> <u>مراوده</u> می‌کند.	۰/۲۵
۱۹	زین و برگ را بر گرده <u>کهرها</u> و <u>کرندها</u> نهادند.	۰/۲۵
	که به <u>ایما</u> کنند گاه اظهار	
(پ) خودآزمایی (۳ نمره)		
۲۰	با توجه به عبارت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	«بعید از ما قدرت مداران هفت خطه که تو این بازی قهر و آشتی کوتاه بیاییم. امروز تو این مملکت، امر، امر ماست.	
	مجلس و عدليه و دولت تعارفه.»	
۲۱	الف) عبارت بالا بیانگر کدام ویژگی رضاخان است؟	۰/۲۵
	ب) منظور از «هفت خطه» چیست؟	۰/۲۵
	با توجه به عبارت زیر، دلیل خودداری قاضی بست از پذیرش هدایا چه بود؟	۰/۱۵
	قاضی گفت: «خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده ام و بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه. من این نپذیرم و در عهدۀ این نشوم.»	
«ادامه سؤالات در صفحه دوم»		

سُؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۳ صفحه	تاریخ امتحان: ۱۶ / ۰۶ / ۹۴	سال سوم آموزش متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۲۲	با توجه به عبارت زیر، هدف بیهقی از آوردن حکایت‌های مناسب در خلال تاریخ چیست؟ «مردی کتاب خوانده چون بیهقی، با قدرتی که در نویسنده‌گی دارد، دریافته است که آوردن حکایات در خلال تاریخ، نشاط و رغبت خوانندگان را خواهد افزود. به علاوه، این کار عبث نیست و نکته یابی‌های او سبب خواهد شد تا خفتگان بیدار شوند.»	۰/۵
۲۳	در بیت «یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد / ای یاوران باید ولی را یاوری کرد»، مقصود از «آهنگ جان سامری کرد» چیست؟	۰/۲۵
۲۴	در بیت «راز، نهان دار و خَمْش ور خَمْشی تلخ بود / آنچه جگرسوزه بود باز جگرسازه شود»، مفهوم کنایی «جگرسوزه» چیست؟	۰/۲۵
۲۵	بیت زیر بر کدام باور پیشینیان تأکید دارد؟ «بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید بنگر که ازین چرخ جفاپیشه چه برخاست»	۰/۲۵
۲۶	در بیت «کسی که نقطه آغاز هر چه پرواز است / تویی که در سفر عشق خط بایانی» مرجع ضمایر «کسی» و «تو» کیست؟	۰/۲۵
۲۷	با توجه به رباعی زیر، شاعر، «دل» را محصول چه چیزی می‌داند؟ «از شبین عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد یک قطره فرو چکید و نامش دل شد سرنشتِ عشق بر رگِ روح زدند»	۰/۵
	(ت) درگ مطلب (۴ نمره)	
۲۸	منتظر از واژه «طَرَه» در بیت زیر چیست؟ «مه طاسکِ گردنِ سمندت شب طَرَه پرچم سیاهت»	۰/۵
۲۹	در عبارت «در راه، امیر بر چند تن بگذشت که اسبان می‌کشیدند و می‌گریستند؛ دلش بپیچید و گفت: سخت تباشد شده است حال این لشکر.»	۰/۲۵
۳۰	الف) «اسبان می‌کشیدند»، بیانگر چه حالتی است? ب) «دلش بپیچید» کنایه از چیست؟ مفهوم مشترک اشعار زیر را بنویسید.	۰/۲۵
۳۱	الف) هر که در این بزم مقرّب تر است جام بلا بیشترش می‌دهند ب) خدا به انسان می‌گوید: «شفایت می‌دهم / از این رو که آسیبیت می‌رسانم / دوستت دارم / از این رو که مکافات می‌کنم.»	۰/۵
۳۲	مفهوم مصraig اول بیت «عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته» چیست؟	۰/۵
۳۳	در بیت زیر مقصود از «صفای صحبت آیینه دیده» چیست؟ «مردی صفائی صحبت آیینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده»	۰/۵
۳۴	در بیت «تا به جایی رساندَت که یکی / از جهان و جهانیان بینی» به کدام اصل مهم عرفانی اشاره شده است؟	۰/۵
۳۵	با توجه به بیت: «تو برای وصل کردن آمدی / نی برای فصل کردن آمدی» رسالت کلی پیامبران چیست؟ چرا نویسنده در عبارت زیر ابلیس را اعور [یک چشم] می‌داند؟ «هر چند ملایکه در آدم تفرّس می‌کردند، نمی‌دانستند که این چه مجموعه‌ای است تا ابلیس پر تلبیس یک باری گرد او طوف می‌کرد و بدان یک چشم، اعورانه بدو درمی‌نگریست.»	۰/۵

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۳ صفحه	تاریخ امتحان: ۱۶/۰۶/۹۴	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://ace.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم												
(ث) دانش‌های ادبی (۳ نمره)														
۳۶	هر یک از آثار ستون «الف» با کدام یک از موارد ستون «ب» مرتبط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است).	۰/۷۵												
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ب</th> <th style="text-align: center;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- نثر عرفانی</td><td>الف) کلیدر</td></tr> <tr> <td>۲- حسب حال</td><td></td></tr> <tr> <td>۳- رمان</td><td>ب) کشف المحبوب</td></tr> <tr> <td>۴- غزلواره</td><td></td></tr> <tr> <td>۵- نمایش نامه</td><td>ج) هملت</td></tr> </tbody> </table>	ب	الف	۱- نثر عرفانی	الف) کلیدر	۲- حسب حال		۳- رمان	ب) کشف المحبوب	۴- غزلواره		۵- نمایش نامه	ج) هملت	
ب	الف													
۱- نثر عرفانی	الف) کلیدر													
۲- حسب حال														
۳- رمان	ب) کشف المحبوب													
۴- غزلواره														
۵- نمایش نامه	ج) هملت													
۳۷	نام پدیدآورندگان هر یک از آثار زیر را بنویسید.	۰/۵												
	الف) چوب به دست های ورزیل													
۳۸	ب) مصraig دوم بیت زیر کنایه از چیست؟	۰/۵												
	«نبرم از تو امید ، ای نگارین													
۳۹	که تا از من نبرد جان شیرین» فکر اصلی و مسلط بر هر اثر چیست؟	۰/۲۵												
	الف) هسته													
۴۰	کدام یک از موارد زیر نادرست است؟	۰/۲۵												
	الف) عطار نیشابوری از شاعران و عارفان بزرگ قرن ششم منطق الطیب را به شعر و تذکره الاولیا را به نثر نوشت.													
	ب) عطار نیشابوری از شاعران و عارفان بزرگ قرن ششم منطق الطیب را به نثر و تذکره الاولیا را به شعر نوشت.													
۴۱	آرایه مشترک مصraig های دوم ادبیات زیر را بنویسید.	۰/۲۵												
	الف) کنار نام تو لنگر گرفت کشته عشق													
	ب) بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی													
۴۲	ب) به پاس یک دل ابری ، دو چشم بارانی	۰/۲۵												
	پر است خلوتم از یک حضور نورانی													
۴۳	«لحن» در عبارت «دلم گرفت و از ترقی عدیله چشم پوشیدم و به دنبال ترقی های دیگر به راه افتادم.» چگونه است؟	۰/۲۵												
	نام قالب شعری زیر چیست؟													
	«شعری که از چند بخش تشکیل می شود ؛ هر بخش دارای قافیه جداگانه است و بیتی که در میان بندها قرار می گیرد و عیناً تکرار می شود ، بندها را به هم پیوند می دهد.»													
(ج) حفظ شعر (۲ نمره)														
۴۴	کدام گزینه درست است؟	۰/۵												
	«خیمه همه بی موقع و بی بنیاد است »													
۴۵	الف) لطف - کلامش ب) عذر - زبانش ۵) انس - اساسشن	۰/۵												
	وازگان به هم ریخته رو به رو، مصraig ای از یک بیت است؛ آن ها را مرتب کنید. «برآسایم، حجاب، تا، زین، ظلمانی، دمی»													
۴۶	در جاهای خالی واژه های مناسب بنویسید.	۰/۵												
	ای صبح جانم به طاقت آمد													
۴۷	کدام یک از گزینه ها ، مصraig اول بیت زیر است؟	۰/۵												
													
	مستحق بودم و اینها به زکاتم دادند													
													
	(الف) هاتف آن روز به من مزده این دولت داد													
	ب) من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب													
	جمع نمره	۲۰												
«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»														

با تشکر از دفت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد، بدینه است به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعقیل می‌گیرد.

ردیف	الف) بیان معنی و مفهوم شعر و نثر	بارم
۱	نمی‌دانم چرا مدام (همواره) جلب توجه می‌کردن. (دایم جلوی نظرمان بودند). ص ۴۰	۰/۲۵
۲	این مرد بزرگ ، شروع به نوشتن کرد.	۰/۲۵
۳	اشک از چشمانش جاری شد. (گریه کرد)	۰/۲۵
۴	اسلام ، به نوروز جلوه بیشتری بخشید.	۰/۲۵
۵	آن شمشیرهای (۰/۲۵) سنجین (محکم) (۰/۲۵) شکستند.	۰/۵
۶	تصمیم گرفت (قصد کرد) با عابد مسیحی (ترسای پارسا و گوشه نشین) (۰/۲۵) مشورت کند.	۰/۵
۷	تو متعلق به سرزمینی هستی که (۰/۲۵) همه جایش آباد است (۰/۲۵) (هر جا تو باشی ، آباد می‌شود).	۰/۵
۸	اگر تو از این حرف زدن سکوت نکنی، (۰/۲۵) عذاب الهی (۰/۲۵) همه مردم را نایود می‌کند.	۰/۷۵
۹	وقتی به ابلیس (شیطان) اجازه ورود به دل آدم را ندادند، (۰/۲۵) و او را رد کردند، (پذیرفتند) (۰/۲۵) از طرف همه مردم رانده شد.	۰/۷۵
۱۰	(خداآنده) بر درختان، لباسی از برگ‌های سبز پوشانده (۰/۵) و بر سر شاخه‌های کوچک درختان ، شکوفه‌ها را مانند کلاهی قرار داده است.	۱
۱۱	هوی و هوس خود را به رشته جان گره زده است. (۰/۵) (ای صبح دم) تو را نزد گره گشای عشق (خدا) می‌فرستم (۰/۲۵) که مرا از بند هوی و هوس برهاند.	۱
ب) معنی واژگان		
۱۲	کسی که دیگری فرمان او را می‌برد ، اطاعت شده	۰/۲۵
۱۳	لازم دارنده	۰/۲۵
۱۴	تندره ، فراغ گام ، خوش راه	۰/۲۵
۱۵	شکوه	۰/۲۵
۱۶	گلگونه ، سرخاب	۰/۲۵
۱۷	دوستی ، رفت و آمد	۰/۲۵
۱۸	اسبی که رنگ او میان زرد و بور باشد.	۰/۲۵
۱۹	اشاره کردن ، اشاره ، کنایه ، رمز	۰/۲۵
پ) خودآزمایی		
۲۰	الف) استبداد (۰/۲۵) ص ۱۷	۰/۵
۲۱	چون نمی‌دانست آن جنگ‌ها به شیوه بیامیر اکرم (ص) انجام شده یا نه (راه به دست آوردن شرعی بوده یا نه)	۰/۵
۲۲	شادی و میل (نشاط و رغبت) خوانندگان را افزایش دهد. یا باعث هوشیاری یا عبرت غافلان (خفتگان) می‌شود.	۰/۵
۲۳	قصد نایودی صهیونیست‌ها (اسرائیلیان) را کرده است.	۰/۲۵
۲۴	دردآور یا ناراحت کننده یا آزار دهنده	۰/۲۵
۲۵	اعتقاد به قضا و قدر (تقدیر و سرنوشت)	۰/۲۵
۲۶	مراجع هر دو ضمیر امام زمان (عج) است.	۰/۲۵
۲۷	ترکیب و تلفیق روح الهی با عشق	۰/۵
	ادامه در صفحه دوم	

ت) درگ مطلب

۰/۵	رشته های سیاه حاشیه پرچم ص ۶	۲۸
۰/۲۵	الف) ناتوانی (ضعف) اسب ها در ادامه حرکت ص ۵۷	۲۹
۰/۲۵	ب) ناراحت شد. ص ۵۷	
۰/۵	رنج ها و سختی هایی که بر بندۀ می رسد نشانه لطف و نظر الهی به بندۀ است. ص ۹۳-۹۴	۳۰
۰/۵	سرانجام از بی تجربگی خودش ضرر و آسیب دید.(دچار مشکل شد). ص ۱۲۰	۳۱
۰/۵	امام خمینی (ره) (مردی) که با صفا و پاکی (آینه) هم صحبت بود. (پاک و زلال بود). ص ۱۲۸	۳۲
۰/۵	اعتقاد به وحدت وجود ص ۱۵۷	۳۳
۰/۵	نژدیک نمودن بندگان به خدا ص ۱۶۰	۳۴
۰/۵	زیرا ابلیس (شیطان) انسان را تنها از یک بُعد (بعد جسمانی) می نگریست و حقیقت و عظمت روحی انسان را نادیده می گرفت. ص ۱۶۵	۳۵

ث) دانش های ادبی

۰/۲۵	الف) ۳ یا رمان ص ۲۸	۲۶
۰/۲۵	ب) ۱ یا نثر عرفانی ص ۱۵۲	
۰/۲۵	ج) ۵ یا نمایش نامه ص ۸۶	
۰/۲۵	الف) غلامحسین ساعدی یا گوهر مراد ص ۲۸	۲۷
۰/۲۵	ب) رابیند رانات تاگور ص ۹۲	
۰/۵	تا وقتی که زنده هستم. ص ۱۰۰	۲۸
۰/۲۵	درون مايه یا ج ص ۲۷	۲۹
۰/۲۵	ب یا عطار نیشابوری از شاعران و عارفان بزرگ قرن ششم منطق الطیر را به نثر و تذکره الاولیا را به شعر نوشته. ص ۱۰۲	۴۰
۰/۲۵	متناقض نما یا پارادوکس ص ۱۲۶-۱۲۹	۴۱
۰/۲۵	طنزگونه ص ۱۴۷	۴۲
۰/۲۵	ترجمی بند ص ۱۵۶	۴۳

ج) شعر حفظی

۰/۵	د یا انس - اساسن ص ۱۵۰	۴۴
۰/۵	تا دمی برآسایم زین حجاب ظلمانی ص ۱۰۶	۴۵
۰/۵	شب نشینان (۰/۲۵) روزه داران (۰/۰) ص ۸۳	۴۶
۰/۵	ب یا من اگر کامرووا گشتم و خوشدل چه عجب ص ۶۱	۴۷

«همکار گرامی خدا قوت»